

NAPREJ

Glasiló Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik V., št. 3.
Četrtekova številka „NAPREJA“
Izhaja kot tednik

LJUDSKI GLAS

Glasiló Kmetško-delavske zveze.

Stane letno 42.— Din, mesečno 3-50 Din.

Izhaja razen pondeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Franciškaška ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana poš. pred. 168. Tel. int. št. 312. Cek. rač. št. 1.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Sestavite volilne odbore!

Z. B.:

Prečastiti duhovščini

ter sploh vsemu proletariatu iz enotne fronte delovnega ljudstva.

Na pokrajinskem strankinem zboru SSJ mi je neki prijatelj iz opozicije nadel prijazno ime »sadist«. Češ, da imam veselje nad tujim trpljenjem in da zato tako sitnarim. Prvi trenutek nisem mogel pojmiti, kako sem prišel do tega naslova, zdaj se mi pa čim dalje bolj odpira pogled v duševno življenje starinov. Čital sem namreč 2. številko »Pravice«, glasila krščanskega delovnega ljudstva, h kateremu spadajo tudi Zarjani in komunisti. Delovne se imenujejo, ker trgujejo z delom, delavni pa ne marajo biti, ker je cenejše držati s pomočjo sv. vere delavno ljudstvo v nevednosti, da dela zanje tem pridnejše. Sv. vera je zanje torej res potrebna, posebno tisti njen nauk, ki pravi, da bo ubogim še tisto vzeto, kar imajo, in dano bogatim, da bodo imeli še več. To načelo sv. vere je naravnost nasprotno socialističnemu progresivnemu davku, ki zahteva od bogatih veliko, od ubogih pa malo davka. Gotovo mora biti proti nam in se mora držati sv. vere vsak, ki kaj ima — zato so za enotno fronto krščan-

skega delovnega ljudstva vsi od najbogatejšega ljubljanskega tovarnarja pa do najpobožnejšega škofovskega veleposestnika, pa tudi izmed starih socialistov vsi od upravnih svetnikov Blasn'kove tiskarne pa do uslužbencev bolnega naroda, ki so dobili nagrade po istih načelih sv. vere: kdor ima malo, je dobil zelo malo, kdor ima več, je dobil več in kdor ima največ, je dobil največ. Seveda vse progresivno z edino krivično izjemo, da je neki poslanec, ki ima skoro enake dohodke kakor g. ravnatelj, dobil 20krat manj nego ta, komaj za spoznanje več nego tisti, ki imalo najmanj in so zato tudi dobili najmanj. Pa to je izjema, ki je utemeljena. Dobil je namreč vsak po delu, čim manj je kdo delal, tem več je dobil. Ta poslanec je pa zelo mnogo delal, ne v pisarni, nač pa se je trudil za nagrade, da naj se jim izplačajo. Ravnatelj se baje niti za te ni trudil, pravijo celo, da je bil proti njim, zato je dobil največ. Torej je vse natanko po načelu sv. vere.

Jaz seveda nisem mogel misliti, da te ljudi boli, če jim črno na belem potrjujem, da žive res po svoji sv. veri tako natanko, da še izjemo napravijo, če je utemeljena. Zda pa mi pride dr. Pater Angelik Tominec s trditvijo, da ta njih vera uči tudi druge nauke, n. pr. »da človek svoje ob-

lasti ne sme zlorabljeti, da mora biti pravičen in tudi pošten, da mora biti krotak itd.« Ta pater je baje silno učen frančiškan, tudi doktor je, mora že vedeti! In če ima prav, potem je ta njih sv. vera morebiti še celo kaj sorodna z Jezusovim naukom? Pa mi pride na misel tista lepa Jezusova zgodba o bogatem mladeniču, ki je hotel biti popolen kakor kak škof, ko je pa zahteval Jezus od njega, naj prodava vse, kar ima in naj razdeli ubogim, ga je takoj minila želja po popolnosti, ker je bil zelo bogat — odšel je žalosten.

Zakaj žalosten?

Tu se mi je torej po zaslugi »Pravice« in g. dr. P. A. T. odprl pogled v duše starinov. Oni trpe, če jim razlagam, da se ne drže natanko sv. vere, če skrbje za to, da bo ubogim vzeto, kar imajo, in dano bogatim, da bodo imeli več. Oni trpe, ker bi hoteli biti popolni ne samo po tem nauku, ampak tudi po nauku patra A. T., ki spominja na Jezusa in njegovo zgodbo o bogatem mladeniču. Onega mladeniča je popolnost minila, krščansko delovno ljudstvo pa še dalje hrepeni po popolnosti, toda ne naide ubogih, ki bi hoteli bogastvo vzeti. Kakor se je ravnatelj branil nagrade, moral io je končno vendarle vzeti. Škof je hotel razdeliti veleposestva, toda viničariji, bačariji, težaki, splavarji itd. so se uprli proti agrarni reformi, nihče ne mara posestva. Tovarnar je hotel tudi razdeliti svoje imetje, pa so se delavci uprli povišanju mezd; izganjal

ZOB:

Socializem in žena.

Od vseh strani dobiva človek sunke in po vsakem takem sunku se zaleti v nasprotno stran, v nadi, da tam ne bo naletel na odpor; komaj je pa priletel tja, ga že zopet odrine nov sunek. In tako dalje. Ko ima 20 let, je že tako osuvan, da si zaželi miru. Stisne se v kak kot, češ, tu me ne bo suval nihče, saj me niti ne vidijo ne, kaj še, da bi bil komu na poti. Toda poiščejo ga tudi tam, če ga ne najdejo drugi ljudje, ga začnejo nadlegovati lastne misli in želje, hrepenjenja in strasti, ki sujejo mnogokrat še bolj neprijetno, nego zunanji svet. Da se izogne človek tudi tem sunkom, si poišče družabnico za svoj samotarski kot. Po navadi si jo najde kaj kmalu (»Ta, ali pa nobena!«) in ko si jo najde misli, da je zagotovljen pred vsemi zunanjimi in notranjimi sunki. Ko ima 30 let, malo več ali manj, to je postranskega pomena, ko minejo medeni tedni, v katerih je človek tako neumen, da sunkov niti ne čuti, čeprav je od njih ves poln modrih in črnih lis, takrat začne tisti joj, ki privede ne-

katero do obupa, da si vzamejo življenje, druge do resignacije, to je, da se vdajo v voljo tistih, ki sujejo, čeprav pravijo sami, da so se vdali le v božjo voljo, tretje pa do neusmiljenega in brezobzirnega prerivanja s komolci, da pridejo med tiste, ki si jih je baje božja volja izvolila za suvalce; upajo namreč, da takrat ne bodo več dobivali nikakih sunkov, ko bodo sami suvali druge.

Ko se je tak joj začel tudi zame, nisem vedel, kako naj se rešim, le to sem vedel, da nobena teh treh vrst rešitve zame ne pomeni rešitve. Samomor je strahopetnost, bežati se mi ne zdi posebno častno. Resignacija je proti moji naravi in tudi proti moji pameti — ne morem si misliti, da bi bila božja volja tako krivična. Da bi se pa hotel s komolci prerivati med suvalce, bi bilo še posebno neumno! Videl in vedel sem namreč, da se tujih sunkov ne rešiš s tem, če sam suješ.

Tako sem bil prisiljen iskati si kake druge poti. Seveda sem je iskal tam, kjer sem baš stal, na razpotju teh treh poti. Tam je stalo predvsem veliko vprašanje, ali je res božja volja razdelila ljudi na suvalce in osuvance. Kako sem to vpra-

šanje rešil, sem popisal v knjižici »Socializem in vera« in ponosen sem na to, da se niti suvalci niso upali javno povedati, kaj jim v tej knjigi tako smrdi, da je ne trpe v svoji bližini.

Samo taki so povedali svoje mnenje o njej, ki tud sami niso bili zadovoljni z nobeno izmed onih treh poti. Eden izmed teh me je opozoril, da leži prednost knjige v njeni preprosti razumljivosti in da je zato najučinkovitejši njen del tisto poglavje, ki je najbolj preprosto in najbolj razumljivo, ker je vzeto naravnost iz življenja. Mislim je poglavje o agentu (str. 94 do 96). Seveda sem si to poglavje še enkrat bolj natanko ogledal, če ne zaradi vestnosti, da bom za prihodnje svoje pisarjenje vedel, kaj je dobro, pa vsaj zato, ker imam tudi jaz tisto vsesplošno človeško bolezen, da mi je bolj všeč hvala nego graja. Torej sem nekaj zaradi vestnosti, nekaj pa iz samoljubja še enkrat — da ne lažem: še parkrat — prečital tisto poglavje. In pri tem mi je prišla na misel ideja, resnična ideja, da me je bilo sram, ker je prišla tako pozno: Najboljše mnenje o knjigi bo dal lahko tisti agent sam! Tega agenta torej poišči, daj mu

jih je po 8 urah dela, oni so zanašče delali več, da so bila vsa skladišča polna usnja in čevljev; poslal je čevlje na trg in jih ponujal ubogemu ljudstvu zastonj, toda ubogi so dandanes strašno trmast, najbrž so od hudobnega duha obsedeni, kajti v mrazu in snegu hodijo bos, pa se ne usmilijo tovarnarja, da bi vzeli vsak vsaj po 1 par čevljev zastonj. Niti za uboge otroke jih ne vzamejo!

Premislite, kristjani! Pa tudi vi vsi, ki ste s kristjani v enotni fronti! Ta satanovo delo bo končno res še nebesa premagalo! Ubogi so že vsi obsedeni, bogati pa ne morejo postati popolni, ker jim ubogi ne dovolijo. Pa kdo je kriv vsega tega? Trikrat prokleti socializem in njegov eksekutor, ki nam je prepovedal razdeliti vse imetje in nam hoče s policijsko in vojaško pomočjo naprtiti svoj neumni progresivni davek, po katerem smemo oddati samo toliko, kolikor on hoče, pa niti vinarja več. Pa čevljev ne smemo dajati zastonj, ampak po stalni ceni, ki jo hoče določevati socialistična družba. Pa veleposestev ne smemo razdeliti ubogim, ampak jih moramo ohraniti, dokler ne pride neka čudna reč, agrarna reforma ali kaj, o čemer nihče ne ve prav, kaj je to. Še drugih takih satanskih neumnosti celo vrsto, po vrhu pa o vsem tem govore in pišejo socialisti javno, popolnoma javno, da vsak sliši in čita, tudi taki, ki se prav nič ne razumejo ne na sv. pismo, ne na svete tajnosti, ne na božjo previdnost, ki je samo duhovnikom, edinim božjim namestnikom, razodela, kdaj naj puške in topove preklinjajo in kdaj naj jih blagoslavljajo.

Ko sem čital Vaš članek v »Pravici« z dne 11. januarja 1923, sem slišal vse to in še mnogo podobnega obupnega tarnanja, ki ga pošilja Vaše krščansko delovno ljudstvo iz enotne fronte Pollakovega in škofovega proletariata k svojemu bogu Kapitalu. Pa mi je bilo všeč to tarnanje, kakor balzam se mi je zdelo in to je dokaz, da sem res sadist, da se res veselim nad tujim trpljenjem. Posebno pa, če trpi tak bogaboječ katoliški duhovnik, ki je pater in doktor obenem, torej še bolj učen, nego drugi katoliški duhovnik, urednik »Slovenca«, g. Smodej.

knjigo in ga prosi, naj še on, kot vsekakor precej merodajna oseba, pove svoje mnenje o njej.

Rečeno, storjeno. — Ne, ni takol Slovenščina je točen jezik in če pravim »storjeno«, si bo vsak mislil, da sem agenta kar takoj posetil, mu dal knjigo s prošnjo vred, dobil od njega čez par dni kritiko itd. Pa ni šlo tako gladko!

Agenta so bili proglasili za neumnega, zato je odšel v tujino in se ni več vrnil. Zdaj pa nihče ni vedel za njegov naslov, niti za državo ne, kjer živi, niti tega ne, če sploh še živi, če se ni obesil, kar bi bilo najpametnejše in tudi najbolj razumljivo, saj pravijo, da so vsi samomorilci zmešani. Neumnemu človeku se pa lahko zmeša, ne?

Tako je padla v vodo vsa moja briljantna ideja. Skoro obupal sem. Pa kakor nesreča, tako tudi sreča nikdar ne miruje. Svetovna vojna in njene posledice so mi pomagale. Ljudje so izpreminjali svoje državljanstvo kakor prej klobuke, kaj klobuke, kakor žepne robce. Pri tem je bilo pisanja na vse strani, in marsikaj se je zvedelo, kar bi sicer nikdar več ne

In ker sem sadist, si hočem nad Vami pripraviti še neko posebno veselje — čeprav zame že precej znano in staro:

Posvečen ste za duhovnika in pisarja edino zveličavne svete vere, tiste, ki uči resnico in ki pravi, da je sama resnica, poslana na svet, od same Večne Resnice — pa ste vendar lagali, grdo in nesramno lagali v tisku, v javnosti. Pa ne v sili ali pa iz prenačlenja, kar bi bila olajševalna okolnost, temveč ste se skoro tričetrlet pripravljali na te laži, kajti prvi ste si v upravi »Napreja« kupil mojo knjigo »Socializem in vera«, ki ste jo poznal že prej iz podlistkov in izjavil ste že takrat, da boste pisal o njej. In kaj ste napisal?

Če bi živela moja mati in če bi znala čitati in če bi razumela mojo knjigo, bi me blagoslavljala. Če bi pa knjige ne poznala in slišala iz »pobožnih« Vaših ust Vašo kritiko o moji knjigi, bi me preklinjala. Gotovo razumete razloček med blagoslovom in prokletstvom, dovoli učen ste, gospod pater in doktor! Saj še neuko ljudstvo razume ta razloček, čeprav je v svetovni vojni spoznalo prokletstvo blagoslovljenih topov in zato obupalo nad blagoslovom in prokletstvom. Pred tem ljudstvom hočete sebe in svoje duhovne brate oirati greha in odgovornosti za blagoslovljanje svetovne vojne, hočete kazati se za nasprotnike militarizma, mene in mojo knjigo ter ves socializem pa hočete pokazati ljudstvu kot prijatelje in zagovornike militarizma! Doslovno pravite, da je po mojem nauku »policija nadomestek za vero in varuh poštenosti«, »do zob oborožene države bi morale biti po mnenju g. Bernota najuspešnejše sredstvo za poštenost in red«.

Resnično, kdor prečita mojo knjižico, bo vsak urvidel, da ste prekosil Svojega duhovnega brata g. Smodeja.

Socialisti smo imeli čiščenje. Ali duhovniki ne čutijo podobne potrebe?

Volitve se bližajo. Obužite si škornje in pokažite, da je 50 organizacij več, kakor 50 dobro plačanih agitatoriev!!

prišlo na dan. Tako sem tudi jaz zvedel, da je dotični agent postal češkoslovaški državljan, da živi v Pragi v Spáleni ulici na številki tej in tej — številke ne smem izdati — in da nihče ničesar ne ve o kaki njegovi duševni bolezni. Takoj sem napisal pismo in mu z njim vred poslal knjigo. Ker nisem vedel, če ni z neumnostjo vred pustil v domovini tudi materin jezik, sem mu pisal po češko, da se mu prikupim in ga s tem pripravim do čitanja slovenske knjige. Toda moj strah je bil popolnoma nepotreben. Komaj teden dni je minilo, ko že prejmem od njega odgovor v čisti slovenščini, kakor da ne bi bil sploh odsoten z doma vso to dolgo dobo 15 let. Zato me je pa tem bolj presenetila prekratka vsebina — nič drugega, samo vprašanje, koliko izvodov in po katerih krajih na Slovenskem smo prodali.

Kaj te to briga, sem si mislil. Ali misliš po tem soditi mojo knjigo?

V resnici me je bilo pa le sram. Kajti grdo sem se bil urezal pri kalkulaciji. Mislil sem, da pojde knjiga za med, da je ne bo dal nihče več iz rok, kdor jo bo vsaj malo pregledal, in da bo 2000 izvodov

Pouk za volitve.

IV.

Agitacija.

V zadnjem članku smo razložili, kako naj organizira organizacija. Med tem časom so se že marsikje ustanovili krajevni volilni odbori in pričeli delovati, drugod šele ustanavljajo. Večina volilnih odborov, ki so se pokr. tajništvo naznanili, imajo prepisane volilne imenike za svoj kraj in vsak agitator ima imenik volilcev, ki spadajo v njegovo področje. Po industrijskih krajih bo kazalo razdeliti volilce po strokah (n. pr. železničarji, kovinarji, mizarji, drž. uslužbenci, hlapci itd.). Tam naj prevzame agitacijsko delo pri vsaki poklicni skupini poseben zaupnik, ki pozna največ ljudi iz teh skupin.

Upamo tudi, da krajevni volilni odbori že začeli z zbiranjem imen predstavnikov naše skrinje na dan volitev in njihovih namestnikov. Na to delo še enkrat opozarjamo s prošnjo, da se takoj izvrši in da se nam imena takoj naznanijo na naslov našega pokrajinskega tajnika (Ljubljana, Poštni predal 168.)

Zbirati pa tudi treba za volilni sklad, ker volitve stanejo denarja. Nimamo za volitev na razpolago nikakih drugih sredstev, kakor samo to, kar naši somišljeniki sami žrtvujejo. Potrebujemo pa denarja za tiskovine, plakate, časopise. Zbirajte torej pridno in pošiljajte nabrane zneske na tajništvo stranke v Ljubljano, lahko tudi po položnicah »Napreja«, samo na srednji del položnice prapišite: za vol. ali tisk. sklad SSJ.

Poudarili smo zadnjič, da je agitacija od osebe do osebe najboljša. Ko izvršiš to agitacijo, potem prirejaj s somišljeniki volilne sestanke. Že pridobljenega somišljenika skušaj porabiti za agitacijo, da ti pomaga pri delu.

Pogoj uspešnega agitatoričnega dela pa je, da razložiš onim, ki jih hočeš pridobiti za to, da bodo vrgli krogeljico v našo skrinjico, o tem, kaj hoče naša stranka, kaj pa naš program ter da obenem tudi razložiš, kaj hočejo druge stranke, ki se volilcem ponujajo. Ta pouk naj ne bo površen in lažnjiv, ampak izčrpen, vendar pa kratek ter stvaren. Z lažjo in demagogijo nam ni treba loviti

prodanih kar prvega pol leta — pa sem jih oddal samo 800 in še to večinoma samo na kmete, po mestih skoro nič. Res me je bilo sram. Najrajši bi bil ostal odgovora dolžan — pa sem se premagal in mu sporočil vse po pravici.

Prijatelj!

Vaše pismo me je po dolgem času prisililo izpremeniti moje mnenje o naši skupni domovini. Če ste te knjige prodali v pol leta 800 izvodov in še to večinoma po krajih, kjer po splošni govorici ni nikake duševne kulture, potem nisem upravičen gledati na naše ljudstvo z viška. Zato sem se odločil vrniti se v domovino. Čimprej se oglasim pri Vas in takrat Vam povem osebno svoje mnenje o knjigi. Samo največjo — in menda edino — napačno Vam povem že danes, da se lahko pripravite na obrambo: Na spol ste popolnoma pozabili! Kakor da bi bili tudi Vi pristaš tistega žalostnega cerkvenega načela: muller taceat in ecclesia, to je, žena naj v cerkvi molči! S tem ste storil marsikako krivico, tudi meni!

Pa več ustno! Pozdrav!

Ivan Medičar.

V volilnem boju zanesimo naše časopise in brošure v zadnjo gorsko vas.

glasov, to prepuščajmo nasprotnikom. Če si slab v besedi, če misliš, da nisi zmožen sam povedati tega, kar je potrebno, čitaj iz »Napreja« »Ljudskega Glasa«, iz knjige »Socializem in vera«, iz Socialističnega koledarja itd. na sestankih primerne članke in pusti, da se ljudje o njih porazgovore. Pomisli vedno, da mora vsak naš volivec postati v teku časa tudi naš organiziran pristaš, da mora postati naročnik in čitatelj naših časopisov, knjig, brošur, drugače nima volivno delo pravega in trajnega uspeha! Tudi če bi dobili pri volitvah večino poslancev, ne bi mogli sami v skupščini ničesar trajnega napraviti, če ne bi stale za njimi močne in zavedne organizacije delavnega ljudstva.

Zdi se nam potrebno, da podamo v sledečih člankih nekaj misli, ki naj služijo agitatorjem v pomoč pri njihovem delovanju.

Najprvo razloži volivcu, kako se imenuje naša stranka: Socialistična stranka Jugoslavije, ki ima na Slovenskem svojo posebno pokrajinsko organizacijo, kateri je pridružena tudi KDZ (Kmečko-delavska zveza), ki deluje v vseh pretežno kmečkih okrajih.

Socialisti hočemo doseči, da se sedanja uredba družbe, ki jo imenujemo meščansko, spremeni v socialistično urejeno družbo. V današnji družbi vidimo, da se vsem tistim, ki delajo, godi slabo, tistim pa, ki ne delajo, dobro. Tisti, ki delajo in brez katerih bi moral svet propasti, nimajo od svojega dela niti toliko zaslužka, da bi se mogli od njega do sita tega najesti, skromno obleči in stanovati v zadržanih stanovanjih. Vsi občutimo to krivico. Vzrok tej krivici tiči v dejstvu, da morajo delavni sloji svojo delavno moč prodajati bogatinom, ki jim pa za njihovo delo ne dajejo dovolj zaslužka za življenje in ki imajo dobička toliko več, kolikor več odtegujejo delavnemu ljudstvu od njegovega zaslužka za delo. Bogastvo, denar, kapital, ta vlada na svetu in izkorišča vse ljudi, ki delajo: delavce v tovarnah, v obrti, malega kmeta in bajtarija, hlapca, male rokodelce, duševne delavce.

Socialisti hočemo to krivično družbo odpraviti in nadomestiti s socialistično, ki bo tako urejena, da bo vsako izkoriščanje nemogoče.

Socialisti se zavedamo, da bo ta boj za socialistično družbo trajal še dolgo vrsto let, a da bomo končno vendar gotovo zmagali. Da bo pa zmaga tem lažja in da bo hitrejša, je treba, da se vsi, ki krivico občutimo in poznamo, strnemo v eno vrsto, da se organiziramo v stranki, ki si je postavila za celj boriti se za socializem in za socialistično družbo.

Ker pa vemo, da bo boj za socialistično zmago trajal še dolgo časa, zato pa se socialisti že tudi v sedanji, meščanski družbi borimo za zboljšanje življenja delavskega razreda.

Marsikdo bo rekel: delavski razred — potem ste pa socialisti samo stranka delavcev po tovarnah. Takim ljudem je treba pojasniti, da razumevamo socialisti pod besedo »delavec« vsakega, ki dela sam in ki ne živi od drugih. Delavec v tem smislu ni samo tovarniški delavec, ampak tudi delavec v obrti, na polju, mali kmet, bajtar, mali obrtnik, mali uradnik itd. Vsak, kogar gospodarsko izkoriščajo, ima svoje mesto pri nas, treba je samo, da izpregleda, da ga izkoriščajo, da spozna in se strinja z našim programom in da se pri nas organizira ter pomaga sodelovati. V soc. stranki organizirani delavski razred bo z razrednim bojem dosegel svojo zmago. Delavski razred je najmočnejši na svetu, treba je samo, da vsi izkoriščanci spoznajo, da so izkoriščani, ter da se proti izkoriščevalcem začno boriti — potem mora današnja krivična družba propasti. Uspešno pa se lahko borimo samo organizirani. Vsak za sebe brez moči, skupaj pa smo nepremagljivi.

Nobena druga izmed strank, ki nastopa v volivnem boju nima takega programa kakor mi in zato ni zmožna, da bi resnično pomagala gospodarsko izkoriščanim. Komunisti sicer govorijo, da so tudi stranka za vse ljudi, ki delajo in ko so izkoriščani, vendar pa to — posebno naši slovenski komunisti — niso! Z načinom svojega dosedanjega dela so pokazali, da so sposobni samo razdirati, ne pa pomagati. In na Ruskem, kjer so postavili svojo komunistično državo, se je pokazalo, da je način njihovega dela napačen, drugače bi tam moralo biti boljše ne pa tako slabo, kakor je. Da je

bilo njih delo napačno je pa vzrok v tem, da ruskega ljudstva niso imeli organiziranega, da bi se prostovoljno iz prepričanja potom svojih organizacij samo upravljalo, temveč so morali komunisti prisiliti ga li temu. Z nasiljem se pa ne da narediti nič dobrega, pa če je volja še tako dobra. Naši slovenski komunisti pa se poleg tega še vežejo z klerikalci, o katerih vemo, da niso delavska stranka. Ogenj in voda pa se ne moreta družiti!

V volivni agitaciji boste srečali pripadnike vseh mogočih strank: samostojne kmete, klerikalce, demokrate, narodne socialce, republikance, radikalce. Vsi vam bodo obetali nebesa po smrti: dobro se zavedajte, da so vse te stranke za tiste ljudi, ki imajo kaj pod palcem, ne pa za one, ki delajo in ki nimajo ničesar ali pa premalo za življenje. Samostojni kmetje so za imovite kmete, klerikalci za duhovnike in bogataše, demokrate za bogate trgovce in bankirje, narodni socialci niso ne tič in ne miš, republikanci pa so sicer za republiko, kakor smo tudi mi, a so za meščansko republiko, ne za socialistično! Kdor misli, da po svojem imetju spada v te stranke, ta naj voli z njimi. Mi ne potrebujemo njegovega glasu!

Že zgoraj smo omenili, da se socialistična stranka ne bori samo za svoj končni cilj: za socialistično družbo, ampak tudi za to, da je v meščanski, današnji družbi pomaga delavskemu razredu. Zato najdete socialistično stranko povsod, kjer se da kaj priboriti za zboljšanje delavca, malega kmeta, obrtnika, državnega in zasebnega uslužbenca itd. V vseh vprašanjih, ki so na dnevnem redu, imamo socialisti svoje stališče, ki odgovarja koristim izkoriščevanih. To svoje stališče skušamo uveljaviti z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago.

In eno teh sredstev je tudi parlament, za katerega bomo pri teh volitvah izbirali poslance. V parlamentu se bo odločalo o važnih vprašanjih, rešitev teh vprašanj je lahko v korist ali pa na škodo delavskega razreda. Zato tudi volivcem ne sme in ne more biti vseeno, za katero stranko vrže krogeljico v škrinjičo. Volivec se mora zavedati, da odločuje pri volitvah o svoji koristi in svoji škodi. In kdo bo tako nespameten, da hoče sebi škodovati?

A. L.:

Zaplotnikov Francelj v službah Sherlock Holmesa.

(Prosto po Hugonu Vavrisu.)

Glava prva.

Pasivna bilanca. — Glavni dobitek. — Bashervilski pes. — Vsesokolski zlet. — Oko in bomba. — Alfonz XIII. — Tedaj na Špansko.

Računal je in računat.

Že desetkrat je prepisal stolpec števil: stanovanje toliko... perilo... kosilo... večerja... cigarete... itd. Popravil, zaokrožil, nižal vsote, druge postavke, ki so se mu zdele nepotrebne, črtal, toda ko je spodaj napravil črto in seštel, se je pokazala vedno vsota, ki je bila dosti večja od one edine v desnem kotu zgoraj: Dohodek... 80 K.

Da! Ni dvoma, njegova bilanca je pasivna, strašno pasivna. Takole ni mogoče dalje živeti.

Seveda Zaplotnikov Francelj, doma iz Velikih Lašč pri Ribnici na Dolen-

skem, sedaj praktikant v Novem mestu, je živel sto edino vrstico »80 K mesečno« že pol leta. To je bilo mogoče le s pomočjo vrstic na drugi strani listka, kjer je bilo čitati pod napisom »dolгови« takole: krojač... čevljar..., gospa Urša... itd. s pripadajočimi zneski. Potem je prišla črta, pod njo pa vsota: 380 kron.

Pravični bog! Tristoosemdeset kron dolga! Zaplotnikovega Francelja je vsakokrat obšla groza, kadarkoli je vrgel svoj pogled na to številko in čeprav samo v duhu. On, praktikant s 40 goldinarji plače, tristoosemdeset kron dolga! In to v pol letu! Čez eno leto bo pisal sedemstodvajset, čez deset let sedemtisoočdesto, z obrestmi vred celo deset tisoč! Deset let sicer ne bo praktikant, toda izdatki rastejo hitreje nego plača. Ah, ja...

Tu ni druge pomoči, kakor glavni dobitek. Njegov pogled je obvisel na nasprotni strani male kavarne, kjer je vpilo par ničel na loterijskem plakatu. Da, srečko si kupi. Zadnjič je v milanski loteriji zadel ubog delavec milijon lir, vsak trenutek je v listih poročilo o srečnih dobitkih, zakaj bi usoda spregledala njega, ubovega praktikanta? Z eno roko bi po-

tem poplačal dolgove in še nekaj kavalirsko pridial, ker so ga čakali. Stopil bi pred pisarniškega predstoinika, malo pokaljal in dejal: »Blagorodje, izstopam, pri vas mi ne ugaja več!« Spodaj pa bi že čakal avtomobil tvrdke Lavrin-Klement, mogoče Mercedes ali Fiat? Na, izbiral bi, skušal, se vozil, a najboljšega bi kupil. Nato bi šlo jadrno po mestu, znanci bi se ustavljali, zmajevali z glavo... Drr... rr... hop-hop...

Popolnoma se je zatopil in zapredel v krasne sanje o glavnem dobitku. Vsakdo pozna take sanje, ki ima pasivno bilanco. Toda skoro je prišlo spoznanje, da ni za glavni dobitek prvi pogoj posest srečke za štiri krone. Nenadoma ga je zbudil iz sladkih sanj njemu neznan gospod, ki je z elegantnim, lahkim poklonom prisedel k njegovi mizi.

»... prosim,« je zamrmral naš Francelj in nerodno zgrabil svoje žalostne papirje. Pri tem pa se mu je zdelo, da je neznanec z enim pogledom preletel stolpe njegovih števil. Pravzaprav je nespodobno prisesti baš k njegovi mizi! Kavarina je skoro prazna in nezasedenih miz več ko dovolj.

V naslednjih člankih hočemo pojasniti svoje stališče do nekaterih vprašanih dnevnih politike, posebno do agrarne reforme, davčne zakonodaje, socialnih zakonov itd.

Kar si potem strokovne organizacije pridobil — to si radi zanemarjanja politike zgubil!

Volilni boj.

Vodstvo volilnega boja v vsej Sloveniji prevzame glavni volilni odbor, ki bo deloval na sedežu pokrajinskega tajništva SSJ v Ljubljani.

V ta namen smo ustanovili »Tajništvo glavnega volilnega odbora« kot stalno institucijo za dobo volitev. Vse dopise, ki se tičejo volitev, agitacije itd. naslavljajte torej na naslov: Tajništvo glavnega volilnega odbora Ljubljana, poštni predal 168. To tajništvo že deluje!

Za uspešno borbo je treba:

1. Vso volilno borbo je treba voditi po točno zasnovanem načrtu, tako, da bodo vse sile ekonomično izrabljene. Agitacijo je treba organizirati tako, da bo dobil vsak okraj oporo in ne da bi v enem iztratilj vso moč, dočim bi puščali druge na cedilu.

2. Da to dosežemo, je treba, da se ravnaš vse točno po navodilih in da vzdrže brezpozorno disciplino.

3. Računati je treba s tem, da nimamo denarja, da stoje vse banke proti nam. Zato je treba vzporedno z volilno agitacijo skrbeti sproti za sredstva.

Vsi govorniki in vsi agitatorji so dolžni vzeti in vsak shod brošure in časopise, katere je treba na shodu ali slični priložnosti prodajati. Povrh je treba zbirati volilni sklad.

Nabrani denar je treba takoj poslati centrali, da bo mogla organizirati nove shode.

4. Proti vplivu nasprotnih strank se je treba zavarovati na ta način, da bo vsak govornik ali agitator nabral čim več naročnikov na naše časopise, ker dobe na ta način volilci stalen stik z našo stranko, ki jim potem sproti pojasniti položaj.

Če tega ne napravimo bodo pršili za našim govornikom 3 ali 4 nasprotni govorniki, ki bodo z lažjo in demagogijo podrli ono, kar je naš govornik postavil.

»Oprostite, da motim.« je začel neznanec z največjo mirnostjo. »Z vami, gospod Zaplotnik, moram govoriti o neki zadevi.«

Praktikant Zaplotnik je najpreje navel oči, dvignil veke, namršil obvi, a nato odprl usta na stežaj. Sai še ni nikdar videl tega človeka! Čisto gotovo ne. Samo ta oster pogled, ta mu je dal misliti...

»Oprostite, resnično...«

»Vem, ne poznate me še. Dovolite, da se predstavim.«

Z enim samim gibom je neznanec snel — brke in brado.

»Jaz sem Sherlock Holmes.«

Zenica, veke in usta so se Franceljmu razširile do skrajne meje možnosti, v ušesih pa mu je zabučalo.

Da, sedaj je videl jasno... To, oko — platnice detektivskih romanov — Bashervilski pes — zabrisano sled — Brilliantni dragulji... Francelj je odrevenel. Za boga, mogoče ga hočejo aretirati? Njegov dolg, tristoosemdeset... Ali je kaj v uradu? Ne, to je pomota, on gotovo ni kriv!

(Dalje prih.)

5. Volilne odbore naj organizacije takoj sestavijo, kjer jih še niso.

Volilni odbor ima izvoliti iz svoje srede predsednika in tajnika, katerih imena je treba nemudoma javiti centrali v Ljubljano.

6. Volilni odbori naj gredo takoj na delo, da bo čimprej mogoče sestaviti srezke volilne odbore; poskrbe naj, da bodo imeli na vsakem volišču enega predstavnika pri skrinjci in enega namestnika. Skrbe naj za širjenje agitacije, kakor smo zgoraj omenili.

Vsa pojasnila, kako se bodo volitve vršile, dobe volilni odbori v člankih, ki so bili priobčeni pod naslovom »Pouk za volitve« v »Ljudskem glasu«.

7. Do konca januarja naj srezki volilni odbori sporoče svoje predloge glede kandidatov.

Prve dni februarja bo imel Pokrajinski odbor svojo sejo, na kateri bo končno veljavno sklenil kandidatno listo, nakar bo takoj objavljena.

8. Iz krajev, od koder bi dobili predlog prekasno, ali kjer bi se ne ravnali točno po navodilih volilne centrale, Pokrajinski odbor ne bo mogel upoštevati predlogov glede kandidatov.

9. Predsedniki in odborniki naših organizacij naj se zavedajo sline odgovornosti in naj skrbijo, da bodo vsa navodila točno in hitro izvedena.

Tajništvo Gl. vol. odbora.

Po smrti boš počival. Sedaj pa delaj. Volitve se bližajo!

Tedenski pregled.

Nedelja, 7. jan.: Dr. Novačanu zadržala policija shod v Celju. Radić nazvlic obljubi ni bil navzoč, ker sta si s slovenskim republikanstvom radi kandidature v laseh. — Zborovanje NSS v Ljubljani radi volitev. Zmagala republikanska struja, ki je zoper sodelovanje z buržoazijo.

Ponedeljek, 8. jan.: Ministrski svet se postavlja na stališče, da ne prizna nobene delavske kandidature, ki bi za njo komuniste samo slutil. — V Zagrebu zbor srbskih in hrvaških republikancev. — Pašić sprejel muslimanske pogoje za sodelovanje v vladi. Turki dobe dva ministra, poljedelstvo prevzame dr. Supilo. — 16 novih generalov — belorokcev je vlada imenovala. — Avstrijski predsednik končal v Budimpešti pogajanja, ki so bila baje gospodarskega značaja.

Torek, 9. jan.: »Volilna« vlada prepovedala »Osješkega Reporterja«, ker je napadal radikalce. — Belgrajska občina zaplenila volilni proglas »Proletarske stranke«. — Na Češkoslovaškem izvršitev prve smrtne obsodbe. — V Avstraliji zmagala pri državnozbornih volitvah delavska stranka, ki je podobna angleški Labour Party, samo radikalnejša. — Indijski kongres v Gayi sklenil organizirati propagando proti vstopu Angleške v vojno s Turki.

Sreda, 10. jan.: Francoska odložila zasedbo ruhrskega ozemlja za 24 ur.

Četrtek, 11. jan.: Simo Markovića so prepeljali v požarevske zapore. — V Belgradu konferirajo ministri in diplomati o madžarsko-bolgarskih vojnih pripravah proti Mali antanti. — Madžarska fašistovska oddelka udrla na rumunsko ozemlje, a sta bila vržena nazaj. — Grki pričeli v Tracijo prodirati in so osvojili Karagač ter Odrin. — Bivši grški kralj Konstantin v Palermu umrl. — Angleška vlada se bavi z izstopom iz an-

tante. — Iz Odese poročajo razni listi, da se pripravlja Rusija na izvoz svojega žita.

Petek, 12. jan.: Komunistična »Borba« objavlja izjavo notranjega ministra Vujičića, ki priporoča delavstvu vstop v socialistično stranko. Jasno, da je ta izjava neroden falsifikat ali pa naivna špekulacija reakcionarnega ministra proti SSJ. — Za volilna okrožja na Slovenskem so imenovani predsedniki. — Nemška vlada sklenila ustaviti vsem državam reparacijske dobave. — Francozi pričeli zasedati Porenje.

Sobota, 13. jan.: Predstavnika »Proletarske stranke« Kaclerović in Todorović sta bila na belgrajskem policijskem komisariatu poučena, da prepoveduje vlada vse konference za ustanovitev nove stranke. — Vlada Male antante naročila svojim zastopnikom v Budimpešti, naj vložijo pri madžarski vladi noto radi njenih vojnih priprav in podpiranja vojne agitacije šovinističnih krogov. — O Rusih poročajo, da mobilizirajo, da so njihove čete že vdrle v Besarabijo in da so začeli ostro nastopati proti katoliškemu duhovništvu.

Nedelja, 14. jan.: Delegati Proletarske stranke so imeli navzlic prepovedi v Belgradu konferenco, ki jo je policija razbila. — Pašićeva »Samouprava« objavlja obvestilo glavnega odbora radikalne stranke, ki izključuje vsak kompromis s Protičevci. — Zastopniki Male in Velike antante izročili budimpeštanski vladi energično noto.

Zahtevai od tvoje strokovne organizacije naj pove, katera stranka je delala za zboljšanje socialne zakonodaje!

Politične vesti.

+ Proti šurnemu delavniku so nastopili zastopniki trgovskih in obrtniških zbornic iz vse države na konferenci v Belgradu dne 16. t. m. Ljubljansko zbornico zastopajo dr. Ples, Franchetti in Zadravec. Trgovske zbornice zahtevajo 10-urni delavnik v vseh obratih razen v rudnikih. — V Belgrad je dospela tudi deputacija trgovcev, obrtnikov in industrijcev iz Slovenije. Pritožili se bodo, da se izvača zakon o pobijanju draginje na Slovenskem baje preostro!

+ 265 milijonov dinarjev kredita je zahteval vojni minister na seji obrambnega sveta. To vsoto rabi baje za nabavo vojnega materijala.

+ Protić bo postavil povsod protikandidate. Radikalci so upali, da bo nastopil Protić proti oficialni Pašićevi stranki samo v Vojvodini.

+ Radi nastopa Male in Velike antante v Budimpešti namerava odstopiti sedanja ogrska vlada. — Naš poslanik v Budimpešti je bil pozvan v Belgrad, da poroča vladi o gibanju na Madžarskem, ki je naperjeno proti naši državi.

+ Bolgarska vlada je naročila svojim zastopnikom v inozemstvu, naj prekličejo vse vesti, ki jih razširja zlasti rumunsko časopise da bo opustila nevtralnost, če bi prišlo v srednji Evropi do zapletljajev, ali če bi nastopila sovjetska Rusija proti Rumuniji. Bolgarska vlada hoče ostati nevtralna. — Pri volitvah, ki so se vršile 15. t. m. v vsej državi, je zmagala na celi črti bolgarska zemljoradniška stranka, ki je bila tudi doslej na vladi.

+ Avstrijski ministrski predsednik Seipel je brzojavil naši vladi, da želi priti meseca februarja v Belgrad. Dr. Ninčić

mu je odgovoril, da bi bil pošet naši vladi zelo ljub.

+ **Iz ruhrskega ozemlja.** Francozi so zasedli še Dortmund. Ker je Nemčija ustavila vse dobave premoga na račun reparacij, bo začela tehnična komisija rekvirirati premog. — V zasedenem Bochumu so demonstrirali proti zasedbi najprej nacionalisti, za njimi pa komunistična mladina.

Dnevne vesti.

Vedno nanovo moramo razne naše dopisnike opozarjati, naj se nekoliko bolj potrudijo za zunanjo obliko svojih prispevkov. Dobivamo mnogokrat dopise s takšno nečloveško pisavo, da nam je sploh nemogoče izluščiti njih misel in jedro. Obračaš takšnega zmaja in ga ogleduješ od vseh strani, od leve in desne, od spredaj, od zadaj, od zgoraj in spodaj, bereš »knjižnica« namesto »higienična«, ali pa še kak večji nesmisel in ga nazadnje ves obupan zaženeš v — koš. Ker nisi za to postavljen, da po cele ure z najdrznejšimi ugibanji preganjaš dragoceni čas in to samo zato, ker ne čuti tvoj sodrug dopisnik v svoji nemarnosti toliko usmiljenja do tebe, da bi te ne mučil s »k«-aji, ki so podobni suhim rogovilam, »t«-ej, ki jih moraš smatrati za pasje repke, ali kakšnimi drugimi grrrooooooznimi slikarjami. Saj bi rad vsakomur ustregel, pa če ne gre, ne gre. Zato: pišite krščansko, razločno, vsaj napol čitljivo! Ni sramota, če ne znaš obračati besede kakor kakšen jezični doktor, ali če nimaš pisave, kakor da bi se bili angelci ž njo vadili: toda v tvoji moči je, da preliješ vsako črko na papir tako, kakor dotična črka izgleda. Da tako delaš, je celò tvoja dolžnost, ker socialisti se pokažeš šele tedaj, če na vsako reč gledaš, kakor je, in jo tudi tako podajaš, kakor je. In še tedaj se pokažeš socialisti, če iz obzira do drugih preмагаš svojo nemarnost, kadar hočeš stopiti ž njimi v zvezo. Torej: piši vsaj čitljivo! Če ne, pa se vsaj ne jezi, če naš urednik, ki mu je dolžnost, da ne trati svojega časa z nemarnostmi, zažene tvoj umotvor tja, kamor spada in kjer bi najrajši še tebe kakih pet minut vrtel pod rokami!

Vse naročnike prosimo, da mesečno priloženo poštno položnico takoj izpolnijo, da dobimo pravočasno naročnino. — Reklamacije za list so poštne proste. — Pri izpremembi naslova naj se naznani vedno prejšnji naslov. — Pri pošiljkih denarja prosimo vse zaupnike, naj navedejo na **srednem delu položnice** opombo za kaj velja plačilo, n. pr.: naroč. »Naprejek«, »Ljudski Glas« ali Soc. in v., inserat, organizacija, koled. itd. Vse to potrebujemo zaradi točne evidence in obenem nam je prihranjeno iskanje, kam spada to in ono plačilo. — Upravništvo.

Dopisniki iz krajev, kjer imamo krajevne organizacije, naj pošiljajo svoja poročila potem krajevnih odborov, ker le ti so odgovorni, da je dopis resničen. Poročila, ki niso potrjena od organizacije, moramo vračati odboru, kar je zelo zamudno in povzroča nepotrebne izdatke, za poštino, čas itd. Dopisnike prosimo tudi, naj pišejo za tisk vedno le na eno stran papirja in naj pustijo med vrsticami dovolj prostora za popravke, da nam ne bo treba prepisovati. **Čas je zlato!**

V »Socializmu in ženi« pravi 3. odst., da se suvalci niso upali javno povedati,

kaj jim v »Socializmu in veri« smrdi. Iz uvodnika je razvidno, da se je en suvalec — »Pravica« — pravkar ožunačil.

Delavci! kupujte čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in najcenejši in ker s tem pomagate k zaslužku lastnih sodrugov. Glavna zaloga na drobno in debelo, Ljubljana, Breg 20.

Celje.

Tako se ne dela! Prijatelj mi je pravi, da je na Silvestrov večer v hotelu »Union« opazil, kako so člani »Männergesangvereina« skrivoma iz neke druge gostilne pod sukno vino nosili in pili zato, ker je gospod Martinović prodajal slabo vino, liter po 18 Din. Bila je to neka mešanica, draga in ničvredna. Baj se je gostilničar tudi izrazil, da je dosti gostov, ki premalo pijejo. Torej po mnenju restavraterja naj vsak gost »žre« slabo vino, da bo postal on čimprej visok kapitalist? — Delavec.

Jerič Franc, mizarski moister iz Sv. Jurja ob lužni žel. je izgubil dne 11. januarja 1923 od postaje Štore do Celja usnjato denarnico z vsebino okoli 9000 K. Pošten našditelj naj jo odda proti dobri nagradi v Strokovnem tajništvu v Celju, Vodnikova ulica 3.

Del. pevsko društvo »Naprejek v Celju« sklicuje v nedeljo, dne 21. januarja 1923 ob 14. popoldne v prostorih gostilne g. Svetla v Gaberju svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Vstop imajo redni in podporni člani.

Maribor.

V **nedeljo 14. t. m.** se je v Ljudskem domu sestalo razsodišče, ki bi naj dognalo, če so bile svoječasne kritike s. Kocjančiča v »Naprejeku« o delovanju mariborske »Svobode« upravičene ozir. če je bil nje bivši predsednik s. Jelen iz teh kritik upravičen napraviti neke vrste osebno vojno napoved prejšnjemu podružniškemu odboru in vsej podružnici. Soglasne sodbe to razsodišče ni doseglo, kar tudi ni pričakovati, kjer si stojita nasproti dve mišljenji, katerih eno gre za tem, da je delo, ki se ne ravna dosledno po nekem načelu, nič, a drugo trdi, da je praksa po razmerah lahko drugačna nego teorija. Za vzgled naj bo edina točka, katera je bila vredna razgovora, namreč očitok s. K. mariborski »Svobodi«, da je kršila načela SDJZ. S prirejanjem večerov, ki so zvezani z alkoholiziranjem. Resolucije, sprejete na zadnjem »Svobodinem« kongresu take večere naravnost prepovedujejo, ker niso v skladu z razširjevanjem »Svobodine« abstinentske misli. Dočim sta stala ss. Bernot in Cerkenven, zastopnika s. K., na stališču, da se morajo »Svobodine« podružnice brezpogojno ravnati po teh resolucijah, sta nasprotna zastopnika vztrajala na šibkem stališču, da je to nemogoče, dokler so ljudje takšni, kakršni so. Po našem mnenju šibkem zato, ker ni bilo popuščanje zlu še in ne bo nikoli sredstvo za odpravo zla, temveč večjemu sredstvu za večno guganje ljudi med zlom in dobrim. V kulturnem gibanju stojimo kakor v političnem na stališču, da nam ni treba računati z ljudmi, ki v svoji šibkosti ne marajo delovati proti temu sredstvu. Z nasprotne strani pa so dvomili celo o tem, če so resolucije, soglasno sprejete ena kakem organizacijske kongresu, veljavne kot pravila do prihodnje-

ga kongresa. Videti je torej tudi na kulturnem polju one temeljne razlike, ki so povzročile prelom med našo organizacijo in mariborsko. Zato bo dobro, če si bomo neke posameznosti s seje tega razsodišča v prihodnjem »Ljudskem glasu« še nekoliko ogledali. Končno naj pripomnimo, da sta nasprotno stranko po pravici zastopala Eržen in Gmajnar.

Narodni socialisti so imeli predvčerajšnjem v »Narodnem domu« shod, na katerem se je očitno pokazalo, da gre z mariborsko narodno socialijo v precej pospešenem tempu navzdol. Če je bilo 300 ljudi navzočih namesto nekdanjih polnih dvoran, je bilo dosti. A še od teh je bilo mnogo radovednežev iz drugih strank. Referiral je poslanec Brandner z vsemi lepimi besedami, kar se jih je kdaj naučil. Samo za klerikalce je imel mnogo grdih — čudno, če pomislimo, da so šli njegovi ljudje ravno zadnje čase pogostoma objemat se s klerikalci. Podobno je govoril bivši podžupan Roglič, ki je poleg tega napadal tudi mariborsko občinsko gospodarstvo, katerega pa je tudi pomagal ustvarjati, kakršno je. Zanimivo je, da je napadal krščanske socije, ker so iz opozicije prešli zopet v vlado n ga pustili z njegovim klubom na lepem cedilu. Ni pač prijetno biti na tak način za nos potegnjen.

Kdor še nima »Socialističnega koledarja«, naj ga naroči takoj. Stane lepo in in trdno v platno vezan samo 12 Din. — Vsebuje pa poučne in praktične stvari. SSJ v Ljubljani, poštni predal 168 — osebno v Francškanski ulici 6, I. nastr. Zaupniki poskrbite, da bo kmalu razprodan. Zaupniki in organizacije, ki še niso razprodale vseh koledarjev, naj nam vrnejo ostalo čimprej, da bomo spravili tudi te med ljudstvo.

Iz stranke.

Na Strankinem zboru dne 6. in 7. januarja 1923 v Celju so bili izvoljeni v Pokrajinsko načelstvo ss.: Franjo Koren iz Celja, Zvonimir Bernot iz Ljubljane, Ivan Baraga iz Brežic, Karl Kisovec iz Ljubljane in Jurij Jeram z Jesenic, za namestnike ss.: Martin Umek iz Globokega, Anton Arzenšek iz Šoštanj in Gajer od Sv. Petra pod sv. Gorami. — V šrši Pokrajinski odbor ss.: Angelo Cerkenvenik iz Ljubljane, Vinko Eisinger iz Slovenjgradca, Jakob Klenovšek iz Trbovelj, Lojze Leskošek iz Celja in Vinko Möderndorfer iz Mežice. — Za namestnike ss.: Andrej Martinšek iz Velenja in Fran Rinaldo iz Trbovelj, v nadzorstvo ss.: Filip Uratnik iz Ptuj, Franc Svetek iz Most pri Ljubljani in Vencoslav Čopič iz Ptuj, za namestnike ss.: Ivo Meznarič iz Ljubljane in Luka Juh iz Guštanja, za delegacijo v Belgrad ss.: Franjo Koren iz Celja, Ivan Baraga iz Brežic, Zvonimir Bernot iz Ljubljane in Franc Svetek iz Most pri Ljubljani. — Za okrožje Celje je izvoljen sodr. Rudolf Čebular.

Sestava kandidatnih list. Od mnogih strani nam prihajajo vprašanja o načinu sestave kandidatnih list in o kandidatih. Na ta vprašanja odgovarjamo: Strankin pokrajinski odbor, ki je od strankinega zbora pooblaščen, da sestavi kandidatne liste, se s tem vprašanjem dosedaj ni bavil. Stori bo to šele potem, ko bodo posamezni volilni srezni na sestankih vseh

!! Zbirajte volilni sklad. Revni smo. Tisk in agitacija je draga ko žafran !!

sreznih krajevnih organizacij, ki jih bo načelstvo sklicalo, predlagali na predlog sreznih volilnih odborov sodruge, ki jih žele imeti za kandidate ozir. njih namestnike. Sestanke sreznih krajevnih organizacij bomo pravočasno sklicali. Nosilca liste bo določil pokrajinski odbor, vpoštevajoč želje srezov. Tudi glede sreznih kandidatov in njih namestnikov bodo predlogi srezov merodajni. Vendar pa opozarjamo na sledečo okolnost: Stranki ne sme biti vseeno, kdo bo njen poslanec; zato bo treba poskrbeti, da se poveča možnost, da bo kak srezki kandidat izvoljen. To se da na ta način doseči, da se ista oseba (z istim namestnikom) kandidira v dveh srezih, kar je po zakonu dovoljeno. Če torej organizacije želijo, da bi bil kak kandidat če le mogoče izvoljen, se bodo morali posamezni srezji sporazumeti, da bodeta po dva sreza imela istega kandidata in namestnika. Potrebno bo zato združiti vedno po dva za stranko po številu pričakovanih glasov močnejša sreza s skupnim kandidatom in namestnikom, da zagotovimo, da bodo res tisti izvoljeni, o katerih mislimo, da bodo svoj poslanski posel najboljše in najvestnejše vršili. Ker ne morejo biti vsi kandidati izvoljeni, moramo pač poskrbeti, da bodo vsaj najsposobnejši izvoljeni. Srezi se bodo morali pri predlaganju kandidatov na to okolnost pač ozirati, da s tem delo pokrajinskega odbora olajšajo. Jasno je, da bo treba mnogo dogovorov, da spravimo v sklad različne želje, da bo res volja večine odločevala.

Vse člane SSJ in KDZ opozarjamo, da se plačuje od novega leta dalje strankin davek po razpredelnici, ki je objavljena v »Socialističnem koledariu« na str. 72. Najnižji prispevek je 2 Din. Pristopnina je kakor doslej še vedno 1 Din.

Ker se je z novim letom zvišala naročnina za »Ljudski Glas«, in sicer za člane samo za 50 par, nam piše neka organizacija, da tega njeni člani ne morejo plačevati in da se torej organizacija razpusti. Življenje je tam res težko in se torej ne smemo čuditi, če ni pri tamošnjem ljudstvu prave zavednosti, vendar zaradi 50 par ni treba še omagati! Kaj pa kadar se podraži kruh? Ali se tisti ljudje tudi kruhu odrečejo? Pa bo kdo rekel: »Jesti moramo, organizacije in časopisa nam pa ni tako treba!« Kako strašna je ta zmeta! Kako naj delavno ljudstvo zmaga, če ne ve, da bo še manj kruha, če ne bo moči, da pa le vsa moč v zavednosti in izobrazbi. Kdor nič ne ve, se tepe z lastno palico!

Naročnikom »Napreja« in »Ljudskega Glasu«. Nekateri naročniki »Napreja« so poslali tudi za januar samo 12 Din namesto 15 Din. Te prosimo, da pošljejo s februarso naročnino 3 Din več, torej 18 Din, da ne bodo imeli v svojem računu primanjkljaja. — Za 12 Din mesečno dobijo »Napreja« samo tisti naročniki, ki so tudi člani stranke in plačujejo naročnino obenem s članskim prispevkom pri zaupniku, tako da uprava nima z njimi nič dela. — »Ljudski Glas« velja za take člane samo 2.50 Din namesto 3.50 Din.

Članski sestanek ljubljanske krajevnopolitične organizacije SSJ se bo vršil v soboto, dne 20. t. m. ob 20. uri v upravnishtvu »Napreja«. Dnevni red: Poročilo delegata na strankinem zboru. Prosimo za točno udeležbo. — Odbor.

Seja odbora krajevnopolitične organizacije v Spodnji Šiški se bo vršila v sredo, dne 17. t. m. v Zadržnem domu točno ob 20. Dnevni red zelo važen. Odbornike pozivam posebno radi tega, ker se bo

vršila kontrola. Točna udeležba je torej dolžnost. — Predsednik.

Vabilo na III. redni občni zbor kraj. pol. org. KDZ in SSJ, ki se bo vršil dne 21. januarja 1923 ob 3. pop. pri »Birtu« v Zg. Šiški. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo delegata strankinega zbora v Celju. 3. Poročilo blagajnika, tajnika in kontrole. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti. Ako ne bo ob določenem času zadostno število članov navzočih se bo vršil občni zbor 1 uro pozneje brez ozira na število navzočih. — Odbor.

Krajevni organizaciji SSJ na Vrhniki: Glede volitev v Pokojninski zavod Vam bo poročala Strokovna komisija za Slovenijo, ker spada to v njen delokrog.

Okrožni odbor SSJ in KDZ v Brežicah vabi na okrožni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 21. t. m. ob 10. uri dopoldan v gostilni g. Grabovška v Brežicah. Dnevni red je zelo važen, zato je dolžnost vseh organizacij, brežiškega okrožja da pošljejo svoje zastopnike na to konferenco. Tudi zaupniki iz krajev, kjer še ni organizacije naj se zbora udeležijo, da si bomo razdelili delo za volilno dobo. Vsi moramo sodelovati, če hočemo doseči uspeh. Zato zaupniki pripravite svoje predloge. — Odbor.

Iz Pišec. Krajevna organizacija KDZ v Pišecah ima svoj redni občni zbor dne 2. februarja t. l. ob osmih zjutraj. Vabijo se vsi člani, da se zborovanja gotovo udeležijo. — Odbor.

V nedeljo, dne 21. t. m. se bo vršil v Brežicah v gostilni g. Grubovška ob 9. dop. vol. shod SSJ in KDZ. Volilci pridite!!

Člansko zborovanje krajevnopolitične organizacije SSJ v Celju. Dne 10. t. m. se je vršilo pri »Zelenem travniku« člansko zborovanje kraj. pol. org. SSJ v Celju. S. Leskovšek je poročal o poteku strankinega zbora in o napredku čiste socialistične ideje v Sloveniji, ki koraka korak za korakom proti svojemu cilju. Poročal je tudi o vseh sklepih strankinega zbora. Posebno razprave glede »Zarjanov« in mariborske organizacije, je v zelo zbrano članstvo z velikim zadovoljstvom na znanje. K točki »organizacija in volitev pouličnih zaupnikov« je poročal s. Čebular. Za utrditev organizacije, je treba tudi dobrega sistematičnega dela. Tega dela pa ne more izvršiti en sam sodrug, temveč treba je, da sodelujejo vsi, kajti delo mora biti razdeljeno. Vsi morajo sodelovati za sestavo proletarske vojske. Na to se je določil poulični sistem zaupnikov in sicer: Za: Zrinjsko Frankopansko, Levstikovo ulico, Benjamina Ipavca, Dolgo polje, Vrazov trg, Gledališko ulico, Za kresijo, Vodnikovo ulico, Strossmayerjevo ulico, Miklošičevo ulico s. Martin Verbančič. Za: Aleksandrovo ulico, Razlagovo ulico, Glavni trg, Kapucinsko ulico, Kocenovo ulico in Krekov trg s. Martin Plahuta. Za: Gosposko ulico, Dečkov trg. Pred grofijo in Na okopih s. Martin Požun. Za: Kralja Petra cesto in Prešernovo ulico s. Franc Dvoršak. Za: Cankarjevo ulico, Aškerčevo ulico, Glavno ulico, Matija Gubca in Koroško ulico s. Franjo Špes. Za: Gaberje ss. Franjo Jelen, Ivan Šmerc in Franjo Naraks. Za: Sp. in Zg. Hudinjo ss. Anton Šmerc in Martin Heisinger. Za: Čret s. Jakob Jazbec. Za: Binger s. Štefan Lah. Za: Lisce s. Jos. Kos. — Zavodna s. Ivan Žaler. Za: Ložnico, Babno, Levec s. Gustav Keblič. Po sklepu članskega zbora se bodo vršile širše seje pouličnih zaupnikov vsak prvi torek v mesecu v običajnih prostorih. Tam bodo dobili zaupniki vse potrebne informacije in navodila za njih nadaljno delovanje, kakor tudi vse potrebne tiskovine, znamke, legitimacije itd. V Pokrajinski odbor je bil po § 34. org. prav. za okrožje Celje izvoljen soglasno s. Rudolf Čebular. Pri točki razno je članski zbor sklenil, da je udeležba vseh javnih strankinih funkcionarjev, posebno občinskih odbornikov pri strankinih prireditvah, predvsem pa na članskih zborih obvezna. Končno se je tudi sklenilo, da so uradne ure krajevnega tajništva SSJ v Celju razen srede in sobote vsak dan od 17. do 19. — Sodrugi! Na delo! Le resno delo nas bo rešilo pred kapitalističnim navalom.

Za december 1922 so obračunale še sledeče organizacije: 23. Spodnja Šiška 43; 24. Trbovlje 96; 25. Velenje 30; 26. Ponikva ob južni žel. 18; 27. Ebersfeld 9; 28. Radovljica 10; 29. Store 108; 30. Prevalje 54. Po seznamu v zadnjem »Lj. Gl.« so obračunale organizacije za 714 članov, po današnjem za 368 članov — skupaj za 1082 članov. Marljivost po strankinem zboru zopet peša! Slabo znamenje! Volilno delo mora organizacijsko delovanje pospeševati, ne pa ga še ovirati!

Iz strok. gibanja.

V podružnici kem. del. v Rušah se je vršila dne 8. januarja t. l. zvečer širša odborova seja z dnevnim redom: Za duševni razvoj v tovarni za dušik zaposlenega delavstva. Teh delavcev je okrog 500. Seji je prisostvoval tajnik osrednj. dr. z referatom v smislu dnevnega reda. Sporazumno se je napravil sklep, da se bo vršil vsak mesec shod za člane z natančnim poročilom funkcionarjev in nadzorstva in s poročilom o situaciji. Ta sklep pa ne bo obvezen samo za sedaj, temveč za vsak nadaljnji podružniški odbor. Obenem naznanjamo članom te podružnice, da se bo vršil dne 21. januarja popoldne občni zbor podružnice v prostorih g. Novaka z dnevnim redom: Poročilo predsedstva, tajnika, blagajnika in nadzorstva — sestava predlogov in volitev delegata za kongres kemičnih delavcev. Volitev podružniškega odbora in raznoterosti.

V Šent Lovrencu na Pohorju se otvorila v soboto 3. februarja pod okriljem »Svobode« nov esperantski krožek. Bonan esperon!

Občinstvu Brežiškega okrožja na znanje. Na temelju naredbe, ki dovoljuje preskrbo pasivnih krajev z živili in krmili po znižani ceni, sta ss. Iv. Baraga in M. Umek skupno z g. županom občine Zakot pri Brežicah izposlovala za tukajšnji kraj 10 vagonov, to je 400 q lepega sladkega sena in 10 vagonov ovsene slame. Za dobavo sena in slame naj se tisti, ki jo potrebujejo obrnejo do enega ali drugega zgoraj navedenih posredovalcev. Naši čitatelji naj opozorijo na to tudi druge občinarje.

Gospodarstvo.

= Vrednost denarja. 1 dolar velja 102.50 Din, 1 lira 5 Din, 1 češka krona 2.85 Din, 1 francoski frank 6.98 Din, 100 nemških mark 80 par, 100 avstrijskih kron 14 par. V Curihu velja 100 naših dinarjev 5.30 švicarskih frankov.

= Žitne cene. Zagreb, 15. t. m. Koncem tedna je notirala v Vojvodini pšenica (100 kg) od 430—440 Din, rž 350—375 Din; slavonski oves 295—300 Din, nova

Koruza 200—250 Din, posušena 300 Din, dobava v marcu in aprilu 225—250 Din, s postaje v Voivodini in Sremu. Moka št. 0) 625—662.50 dinarjev v mlinih, drobnih otrobi 175 Din, debeli 237.50 Din, pisani fižol 350—375 Din. Cene rastejo neprenehoma.

= Živinski trg. Zagreb, 13. t. m. Za kilogram žive teže notirajo v dinarjih: bik 10—11, voli I. vrste 11, II. vrste 8, III. vrste 6, krave I. vrste 5, II. vrste 4 in III. vrste 3.50; teleta I. vrste 15, II. vrste 13.50; debele svinje I. vrste 23, II. vrste 21.50, III. vrste 18; mesnate svinje I. vrste 17, II. vrste 16, III. vrste 15. Svinjska mast 33, slanina 29.50. Cece še vedno rastejo.

= Stanje Narodne banke SHS dne 31. decembra 1923.: kovinska podloga 349.3 milijonov Din; državni dolg 4517.5 milijonov Din, bankovci v obtoku 5039.8 milijonov Din. Kovinska podloga se je v zadnjem tednu lanskega leta zvišala za 1.1 milijonov Din, obtok bankovcev je narasel za 175.9 milijonov Din, državni dolg pa za 62.5 milijonov Din.

ZA KRATEK ČAS.

Karl Marks je bil nemški čifut (Žid), je izjavil dr. Lemež. Čez pol leta je pa očital nam socialistom, da smo premalo — marksistični.

»Živijo ajmoht!« so vzdikali jeseniški komunisti, ko so zvedeli, da je pri ljubljanskih občinskih volitvah zmagala Zveza delovnega ljudstva.

Vera peša — je vzdihnil ljubljanski škof. Potem je pa vrgel kroglico v komunistično skrinjico. (Iz ljubljanskih občinskih volitev.)

KDO IMA NAJVEČ ZASLUG V SVETOVNI VOJNI?

Konj, krava in osel so se pogovarjali, kdo je največ storil v svetovni vojni.

Pa je rekel konj: »Jaz sem prenašal generale, ki so izvojevali marsikatero bitko.«

Krava se je oglasila: »Jaz sem dajala mleko, s katerim so hranili ranjene in bolne. Moje meso so uporabljali za jed.«

Slednič je zarigal osel: »Glede zaslug se ne more nihče meriti z menoj. Jaz sem bil tisti, ki sem dal za vojno posojilo.«

Po svetu.

Prometne zveze in pošta pri Rimljanih. Veliki kulturni narodi so imeli že v starem času precej urejen promet. Stari Grki n. pr. so imeli dobro organizirano poštno zvezo po vsej deželi. Pa grška prometna sredstva se niso mogla primerjati z napravami Rimljanov, posebno ne z rimsko pošto. Razvoj pošte je bil seveda v zvezi z gradnjo cest in v tem oziru so bili Rimljani neprekosljivi mojstri. Za zmagovitimi rimskimi retami so sledili vedno graditelji cest, inženirji bi jim lahko rekli. Šele tedaj je veljala kaka dežela za osvojeno in pridobljeno, kadar je bila preprižena z dobrimi cestami. Armade so se morale premikati hitro in brez velikih zaprek iz kraja v kraj. Ob Kristusovem rojstvu je bilo v rimski državi 372 velikih cest, ki so merile 53.000 rimskih milj. Vse ceste so imele svoje izhodišče v Rimu. (Vse ceste vodijo v Rim!) Imeli so tudi že cestne karte z označeno razdaljo med posameznimi kraji. — Nekatero ceste iz rimskih časov obstajajo

še danes, iz česar se da sklepati, da so bile zelo trdno zgrajene ter dajejo lepo spričevalo tehničnemu znanju rimskega naroda. Večinoma so bile vozne ceste, ob straneh pa so bili postavljeni kamni, da so jezdecu lahko zajahali konja, ker stremen takrat še niso poznali. Večinoma so se nahajale vse ceste trajno v dobrem stanju. O Juliju Cezarju poročajo, da je prevozil v enem dnevu velikanske razdalje, 24 nemških milj (170 km) na dan pa je prevozila vsaka rimska pošta. Seveda so morali imeti tudi dobre konje! Razumljivo je, da so jih morali večkrat menjati; v ta namen so imeli ob cestah v določenih razdaljah (po 15 km) posebne pošne postaje. Vsaka taka postaja je imela po 40 konj na razpolago. Vse to dokazuje, da so imeli Rimljani red v državi kar deloma tudi pojasnjuje, kako so si mogli Rimljani podjarmiti skoro vse dežele, ki so jih takrat poznali.

Dopisi.

Šoštanj. Pri pekovskemu mojstru Riebeslu je bil sprejet vajenec Ivan Vrabič v učno dobo za 3 in pol leta. Ker je bil imenovan vajenec star še le 13 in pol leta, je g. Riebesel sklenil z njim učno pogodbo, veljavno od 26. IV. 1923 dalje. Pogodba se je pa sklenila dne 17. 8. 1922 in sicer brez datuma in določa med drugim: če odide vajenec brez mojstrovega dovoljenja stran, mora vajenčev oče plačati za 6 mesecev pek. mojstru hrano. Dasi ravno imamo zakon o zaščiti delavcev, v katerem je v § 9. določeno, da mladoletni delavci ne smejo delati preko 8 ur na dan oz. 48 ur na teden in je nadalje po § 17. istega zakona mladoletnim delavcem prepovedano vsako nočno delo, je moral Vrabič vsako noč začeti delo ob eni ter je moral delati do 17., t. j. skupno 16 ur dnevno. Med tem časom je moral nositi kruh na Dražmerje, Pesje in rudnik Velenje. Pri tem težavnem delu si je raztrgal vso obleko, katero mu je priskrbel njegov oče. Dobival je jako slabo hrano, za priboljšek pa je bil tu pa tam še tudi od alkoholnega pek. pomočnika večkrat pretepen. Razumljivo, da ni mogel vajenec v takih razmerah učne dobe nadaljevati, zlasti ker je bila učna pogodba protipostavna, zato je pa po nasvetu svojega očeta zapustil svojega izkoriščevalca. Vajenčev oče je gosp. Riebesla tožil za odškodnino 3000 K od zaslužka in za odškodnino 1200 K za obleko. 29. nov. se je vršila pred okrajnim sodiščem v Šoštanju pod vodstvom okrajnega sodnika g. Ročnika razprava. Oče vajenčev je propadel. Mojstrov zastopnik g. Marinček, notar in župan v Šoštanju, je stal na stališču, da mora oče skrbeti za obleko vajencu, če gara pri mojstru. Temu nesocialnemu stališču in pa obsodbi se nazadnje ne čudimo, čudimo se le, da sme g. Riebesel kršiti zakone, ki smo jih navedli. Inšpekcija dela, okrajno glavarstvo, orožniki kje ste, da ne vidite kršitelja zakona o zaščiti delavcev? Ljudstvo postavi se za svoje pravice, da boš doseglo več pravice in da boš dopravelo parazite.

Globoko pri Brežicah. Zadnji »Kmetijski list« je objavil poročilo o shodu klerikalnega poslanca Škoberneta v Pišecah. V tem poročilu se nahaja tudi odstavek, v katerem popisuje poročevalec nastop sodr. Umeka kot zastopnika SSSJ, ki da se je obregnil nad ves svet, nad poslanci vseh in tudi lastne stranke, ki da jih bo treba poslati med staro šaro, v Belgrad pa popolnoma nove može. Potem pravi o sodr. Umeku, da je bil poprej rogovilež, sedaj

pa da se le vendar poboljšal itd. — K temu poročilu izjavljam: Resnica je, da je treba vse take poslance odstraniti, ki ne napravijo ničesar v korist ljudstvu, ki jih je izvolilo in dolžnost ljudstva je, ako spoštuje svoj razum, da s takimi poslanci pri volitvah 18. marca obračuna. Rogovileža mi očita »Kmetijski list« samo radi tega, ker sem mnogokrat dokazal demagoško politiko klerikalcev in samostojnežev in opozarjam vsakogar, ki ima količkaj pameti, naj rogovili proti taki politiki. Pametno rogovilenje bi kmalu premagalo iz človeške družbe zahrbtnost, izkoriščanje in demagogijo in družba bi postala kmalu socialno pravična. Ostal bom torej še vedno rogovilež proti politiki »Kmetijskega lista« in voditeljem SKS. — Martin Umek, delavec, ki ga že 7 let preganjajo radi razrednega boja.

Kaj hočeš:

Razredni boj — ali vezanje otrobov?

Imaš bolečine v obrazu? V celem telesu?

Uporablja Elza-Fluid!

Potrebuješ li dobrodejno in okrepčalno mazilo?

Uporablja Elza-Fluid!

Ali te muči glavobol? Zobobol? Trganje?

Uporablja Elza-Fluid!

Ali želiš najboljšo za negovanje zob, kože, glave?

Uporablja Elza-Fluid!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?

Uporablja Elza-Fluid!

Ali želiš dobro domače in kosmetsko sredstvo?

Uporablja Elza-Fluid!

Fellerjev pravi Elzafluid je mnogo močnejši, izdatnejši in boljsega delovanja kakor francosko žganje. Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi ti rečeš:

To je najboljšo,
kar sem kedaj okušal!

Išči Elzafluid v vseh dotičnih poslovnih, vendar pa zahtevaj samo pravi Elzafluid lekarnarja Feller. Ako naročiš naravnost, stane s pakovanjem in poštnino, če se denar pošlje naprej ali po povzetju:

3 dvojnate ali	1 špeciialna steklenica	24 dinarjev
12 dvojnatih	4 špeciialne steklenice	84
24	8 špeciialnih steklenic	148
36	12	208

KOT PRIMOT: Elza-obliž zoper kurja očesa 2 dinarja in 3 dinarje; Elza-mentolni črtniki 4 dinarje; Elza-švedska tinktura za želodec 10 dinarjev; Elza-zagorski prsni in kašeljni sok 9 dinarjev; Elzaribje olje 20 dinarjev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-kolonska voda 15 dinarjev; Elza-šumski miris za sobo 15 dinarjev; Glycerin 4 dinarje in 15 dinarjev; Lysol, Lysoform 12 dinarjev; Kineški čaj od 1 dinarja dalje; originalno Radikum francosko žganje velika steklenica 13 dinarjev; Elza-mrčesni prašek 7 dinarjev, strup za podgane in miši 7 dinarjev. Za primot se pakovanje in poštnina posebej računa.

Na te cene se računa sedaj 5% doplačila. Adresirati natančno:

Eugen V. Feller, lekarnar
Stubiča donja Elzatrg št. 358, Hrvatsko.

Slov. Bistrica. Ker znamo Bistričani samo kimati, če nam duhovni gospodje kaj napovejo in ker smo tudi sicer po-božni, zato ne hrepenimo po posvetni slavi in radi tega tudi tako malo slišite o nas. Če se znaide pri nas kak samostojnež, ali celo — bog nas varuj! — kak socialist, ga gospod dekan takoj obsodijo v večno pogubljenje in fara je odrešena zla. — Klerikalni agenti se trudijo že mnogo mesecev, da bi nabrali kar največ denarja za nove zvonove. Pri tem se je zgodilo, da so se nekateri posestniki uprli, češ, ničesar ne damo za zvonove, ker nima-mo samo dolžnosti, temveč imamo tudi pravice. To je tako: pri zadnjih volitvah so klerikalni župani marsikaterega posest-

nika izpustili iz volilnega imenika, in vsi ti zdi nočejo seči v žep. Tem grešnikom grozijo, da jim ne bodo zvonili itd. Na to grožnjo je neki kmet odgovoril, da si bo najel godce, ki ga ne bodo stali toliko kakor zvonjenje. — Klerikalci so sploh posebne vrste ljudje, v najbližnjem sorodstvu so še z lažniki. Njih časopisje hvali klerikalno stranko čez vse mere, njenih grehov pred in po vojni pa je toliko, da bi se dali popisati komaj v debeli knjigi. Težko je človeku, če se spomni nazaj na čase, ko smo se vračali iz vojne. Koliko so takrat pisali meščanski listi o svobodi, agrarni reformi itd.! Vlada pa nam je dala koj od začetka poduhati svojo najlepšo rožo: prekri sod. Na agrarno reformo se spomnijo gospodje samo pred volitvami, ko se vsem hlače tresejo; ali bo ljudstvo spoznalo, da ne delamo zani in nam ne bo več oddalo kroglic? — Naše gospode bi predvsem radi vprašali, kje so ostale kronice, ki so jih dobili za stare zvonove. Na to vprašanje bodo seveda molčali, češ, nam se vendar ne spodobi, da bi se prerekli s socialisti, ki so menda samo radi tega na svetu, da sitnarijo in hočejo vse

račune pregledati. In v klerikalno poštenost niti naimani ne verujejo! — Čudna je ljudska volja. Ko so kolekovali denar in nam odtegnili 20%, šo rekli, da zahteva to ljudska volja. Mi smo pa mnenja, da zahteva ljudska volja predvsem vrnitev tistih 20%. Dinar smo podprli s tem, da smo zamenjali 4 K za 1 dinar, pa dinar kljub temu pada in pada. Pa menda vendar ne bo nihče trdil, da zahteva padanje dinarja ljudska volja! Povedati pa moramo, da smo tudi na take trditve pripravljeni, ker demagogi bi se brez skrbi lahko predrznili tudi kaj takega trditi. So ljudje, ki se vedno veselijo, če dinar pada; takih ljudi sicer ni veliko v državi, pa jo kljub temu vodijo. — Volitev se pravzaprav vedno veselimo. Pred Novim letom so obljubljali, da se bo podražila železnica za 100%, ker se pa bližajo volitve, so vendar ostale stare cene, ker vlada do volitev noče pokazati — biča! — Čudne misli nas obhaajo, kadar gledamo na postaji otroke, ki se vozijo v Maribor v šolo. Naši otroci morajo ostati v domačih šolah, ker cirilice se bodo naučili doma pravtako kakor v Mariboru. Mnogo smo slišali o ital.

fašisti, tako na prlm., da so se izkazali kot junaki pod državnim varstvom nambram neoboroženemu ljudstvu. In kljub žalostnim primerom v Italiji skuša uvesti fašizem tudi naša vlada! Ker je draginja menda še premajhna, jo skuša povečati vlada z rožljanjem orožja. Še o stanovanjskih neprilikah bi rad pisal in mnogih drugih nadlogah, pa bom rajši končal, ker se vidi že iz tega, kar sem doslej napisal, da ni treba misliti na boljše čase, dokler bodo vladale meščanske stranke, ki so vse enake. Če si pri volitvah ne bomo znašli pomagati, bomo ostali prokleti še naprej.
Opazovalec.

Naša stranka je edina, v kateri res odločajo nični organizirani člani. Vse druge pa vodi le par omizij iz ljubljanskih kavaren!

Ne zamudite nobene prilike, širiti svoj list! Če si socialist, tedaj je tvoj list »Naprej«. Pridobival mu nove naročnike!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti

PALMA

kačuk potpetnike in potplate

NAKUPOVALNA ZADRUGA

F. Z. Z. O. Z.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta 33 („BALKAN“)

UVOZ

Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki vseh vrst. — Kolonijalno špecerijsko blago, spirituose, mast, slanina, mesni izdelki.

ZOAZI

Telefon 366. Brzojavni naslov: Nakupovalna Ljubljana. Čekovni račun št. 10.473.

+ Zene +

pomirite se, če vam mesečni red zastaja ali izostaja. Pomorem vam, zaščitim vaše zdravje in vam prinesem novega veselja do življenja. Uradno ocenjeno in za dobro spoznano. Obrnite se takoj na naslov:

K. Fesq

Hamburg B. 156, Papenstraße 95.

Svila, čipke modni nakit!

A. ŠINKOVIC nasl.

K. SOSS,

Ljubljana, Mestni trg 19.

ZAKAJ?

Zato ker je velkanskno množino sukna, platna, parhenta in hlačevine prejeta iz inozemskih tovarov, ter prodaja po čudoviti nizkih cenah veletrgovina **R. STERMECKI, Celje, St. 357.** Cenik z tisoč slikami zastonj.

Blago za prevleko divanov in drugega pohištva v veliki izbiri, dalje različno platno in jute za tapetnike, sedlarje itd.

priporoča tvrdka

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10.

Čitajte naš tisk!

Dnevnik „NAPREJ“ stane mesečno	Din 12—
Tednik „LJUDSKI GLAS“ stane mesečno	3—
Mesečnik „NAŠI ZAPISKI“ stane letno	25—
Oskar Wilde: „PRAVLJICE“, elegantno vezane	12/50
Kerol Marks in Friderik Engels: „KOMUNISTIČNI MANIFEST“	1—
Bauer - Uradnik: „POT K SOCIALIZMU“	1—
SOCIALIZEM IN VERA“ broširana	7—
lepo in trdno vezana	9—
F. Engels - Zagor: „RAZVOJ SOCIALIZMA“ od utopije do znanosti, stane	5—
Naroča se v Ljubljani, pošt. predal št. 168.	

Ali ste jo že pokusili?

Naiboljše peči sedanjosti so emajlirane

LUC-ove peči.

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.,

trgovina stavbnega materijala

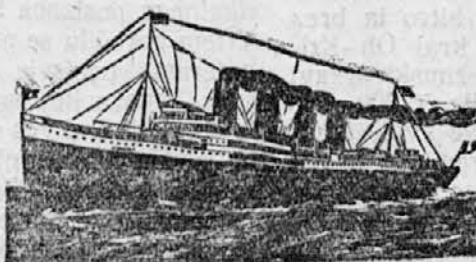
Prešernova ulica **LJUBLJANA** Prešernova ulica

Cie. Gle. Transatlantique

Francoska linija.

Najkrajša in najudobnejša vožnja v AMERIKO.

Havre-New-York samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: „Slavenska banka d. d. v Zagrebu“.

Vozne listke in tozadevna pojasnila daje:

IVAN KRÄKER,
zastopnik v LJUBLJANI,
Kolodvorska ulica 41.